

Czíklo 1.
5. januara.

Bomha i Bóh!

Lětník 18.
1908.

Sy-li spěwał,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař měrny
Čerstwość da.

Njech ty spěwaš,
Swěrnje dželaš
Wśedne dny;
Džéń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew će!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa ho kóždu žobotu w Ssmolerjez knihicíjchczejní w Budyschinje a je tam ja schwörtletni pshedaplatu 40 np. dostacž.

Nowe lěto.

Khěrlusjchowe lnihi čzo. 242, 2—7: O Božo Lubošny —.

Se wschelakimi pschecžemi stupamy do noweho lěta. Praschało ho by, hacž by k naschemu sbožu klužilo, hdyž býchu ho wschitke dopjelnile. Kotsž ſu mjes wami starſchi, dopomija ho někotrych jednotliwych nowoletnych pschecžow, něhdyn jim jara wažnych, kotrež ho džakovano Bohu njeſhu do ſtutka ſtajile. Duž połož Bóh, žórlo wscheho sboža, prawu jadriwoſcz do naſchich pschecžow. Wón dawa, ſchtož je nam wopravdze wuzitne, a ſapowiedzi, ſchtož nam njeſkuži k žohnowanju. Jego dobrožiwoscž bě hacž dotal w ſandžených lětach kóžde ranje nad nami nowa a jeho ſedžbowanie je naſch wodnych ſdžeržalo. Wón wostań naſche wukhowanje tež w nowym lěcze, haj ſtajnje a pschezo! Dowěćmy ho jemu: wón budže ſbóžne wodžicž!

Jadriwy khěrlusjch naſchich ſerbſkých Spěwařskich „O Božo Lubošny, ty žórlo wscheho dara“ wopschija pschecža, kotrežž ho nictó njetrjeba haibowacz psched Božimi a człowſkimi wocžemi a kotrež kóždeho powołania a kóždeje starobyl ſemiske ſbožo poſpochi twarja a tež ſaložerſke žohnowanje maju ſa kóždeho kſhescžijana węžnu ſbóžnoſcz. Kajke ſu to pschecža? Naſch khěrlusjch poſkiczi nam kydom pschecžow, kotrež ſa ſbožowne nowe lěto temu knjesej w schédnje we ſwojich ſdychowanjach prjódknjeſmij:

1. wo žohnowanu ruku, 2. wo pobozny rót, 3. wo troschtu wutrobu, 4. wo cžicheho ducha, 5. wo ſwérnu duschu, 6. wo czeſne stare lěta, 7. wo ſbóžnu ſmjerč.

1. Schto měnicže, je wam nusne wjazy ſamoženja abo dokhodow abo lóžsche džero abo wýchsche powołanie? Dich wjele ſa tym ſteji. To pak njebudž wasche žedženje. Wjele wjazy wuproſcheze ſebi wot Boha nowu luboſcz a móz k dželu, kotrež je vrenja a najwažniſcha pschicžina człowſkeho ſboža. Po ſhwjatym piſmje ničo lepsche njeje na ſemi, hacž ho žiwick wot ſwojeju rukow džela. Schtož ſo ſe ſwojim dželom žiwi a ma doſcž na tym, ſchtož ma, tón ma věkne, mérne žiwenje. Duž budž naſcha nowoletna modlitwa: „Mój Božo, daj ſwérnu cžinicž mi, ſchtož ſo mi cžinicž kluſcha“, daj mi pilnu a ſtrowu ruku, kotrež ſwoje dželo, kaž ſo pschisluſcha, wobſtara, „ſchtož mojoh' hamta je a žada twoja dusch“ a na Twoje žohnowanje czaka. „Daj, hdyž tón cžaž tu je, ſo ſkoro cžinju wſcho.“ Pilna a ſwérna ruka ſebi nusne cžini w prawym cžažu a njeſpotocžuje, hđežkuli dželacž dyrbí; ale njedžela, hdyž wotpočowacž dyrbjala a njedželu njedžela ani njeſpotwycžuje. „A hdyž jo cžiniš ſym, ſo by ſo radžilo.“ Modlerſki dželacžer ruzh ſtyknje, džela a ſpěwa. Wón ma žohnowanu ruku a je žohnowany. Modl ſo a dži po Božej ſchcezz, cžin ſwérnu, ſchtož ty cžinicž masch, dha budže ſbože w twojej khežzy.

2. Cžehož wutroba połna je, to dže psches rót. „Njech pschezo rěču tak, ſo móžu wobſtacž wſchudž, njech ſe rta njeſuńdze ſle ſłowo mjes tych ludži.“ Pobožny rót je ſuamjo pobožneje wutroby. A tola tak husto wukhadža ſ jeneho rta kħwalenje a poſleče. To ſo tak ſtacž nje-dyrbí. Jeſuš praji, ſo dyrbja ludžo na ſudnym dnju

wotmolwic̄ sa kózde njezužitne słowo, kotrež ſu rēčeli. S twojich słowow ty prawy wostanjesch a ſ nich budžesch satamany. Pobožny rót je wěrny a sprawný rót, śwjeczeńy wot Božeho Ducha, kiž słowam ducha a móz dawa bjes poroka. Kedžbiu na twój rót!

3. „Hdyž pschińdze strachota, dha chzu ja tebje proſhyż, daj troschtu wutrobu a pomhaj mi kſhiž noſhyż.“ Tón je kſlyný, kiž ſ Bohu rjeknje: Twoja wola ſo ſtań! Tón ma tež w tycznosczi a ſrudobje wjeſzelu, ſczerpliu a troschtu wutrobu, kiž ſ dowěrjenjom ſo wuſnaje: Hdyž mi runje czelo a ducha ſawutlitej, dha wſchak ty ſy, Božo, kózdy čaſz mój wutrobný troscht. Bóh pschińczyje cze ſ kſhidłami, ſo jeno dowěr jemu. Duž troschtua budž, o wutroba w czemnych dnjach a ſrudnych nozach nowego lěta, a daj ſo Bohu wodžic̄. Wón budže ſ ſbožu a ſbóžnie wodžic̄ a psche wſcho ſ tobu kſodžic̄. Dha wuproſch ſebi dale wot njeho

4. czicheho ducha, na Božu pomož a dobroczwoscz czakajo, ale tež w druhich czlowjekach ſtajnje tu ſchřicžku Božeho ſnamjenja pytajo. „Daj, ſo bych ſe wſchemi tu w dobrym měrje wostał, kaž ſo mi ſaleži.“ Po taſkim, jeſi móžno, tak wjele hacž na naš je, džeržmý měr ſe wſchemi ludžimi. Pschecželnoscž w rēčzenju a žiwjenju wotewrja zuſu wutrobu a jeje dowěru ſbudžuje, ſobucžerپjenje a ſobucžueče ſ plakazym ducha njejednoth a pschekor ſ czichoscžu a ſ luboſcžu pschewinja. „Daj, ſo njeſtchecžela ja ſ dobrym pschewinu.“ Haj, žohnuj teho, kiž cze poſliwa! A njeſtſtacž ſkloſcž ſe ſkloſcžu abo ſwarjenje ſe ſwarjenjom. Wodaſ ſwojim winikam, kaž Bóh tebi twoje winy wſchednje wodawa a njeſapomí ſenje, ſo ſ czichoscžu a ſ dobroczwosczu wjele wjazy dobywach ſa ſebje a ſa druhich hacž ſ hněwom a ſe ſkloſcžu, pschetož ſbóžni ſu czi, kiž czicheje myſle ſu, dokelž woni ſemju wobſydnú a ſ brónjemi teho, kiž bě czicheje myſle a ſ wutroby poſorný, ſwět pschewinu. Kelsko wadženjow a hněwanjow w domach, ſwójbach, mjes ſužodami, mjes pschecželemi a njeſtchecželemi by ſo ſalutowalo w nowym lěče, hdyž bych ſwichty wopomnil: w czichoscži a w mjeſčenju wobſteji kſlynoscž.

5. Czichi duch je bratr kſwérneje dusche. Niz ſlaboſcž ſo přeje, katraž lubeho měra dla kózdu kſchivdu ſnjeſe, kiž je ſo tebi ſtała, ale kſwérna duscha, katraž ſo we wſchěch padach ſtajnje wotwobročza wot ſleho a ſo ženje njeſtchecžra na Božej pschiſkaſni kſwérnoscze a luboſcze, wopomnjejo: „Hdyž radu potriebam, njech dobru wuſwolu“. Schtó je, kiž by tebi mohl ſle czinicž, hdyž ty ſa dobrym ſtacž budžesch? Ty na druhich ſtoržiſch, ale daj jim ſažo, ſchtož ſy jim rubil, twoju kſwérnoscz, twoju luboſnoscz, twoju pschecželniszcž a twoju ſczerpliwoſcž ſ nimi. Najwjozy pschekor naſtawa wobſedženſtwa pjenjes a mamona dla. Teho dla pobožny kſerluſch prôſtwu pschiſtaja: „a hdy bych něſtco doſtał wot czaknoh' bohatſtwa, dha, ſenje, ſwarinuj mje, ſo ničo njeprawoh' mi mjes nje njeſtſtacž“. Budž kſwérny a czistý hospodař a ſaſtojný ſwojich ſenjſkých ſublów a njeſapomí: my ničo na ſwět pschinjeſzli njeſtſmý a tež ničo ſ njeho wunjeſcz njebudžemý. Dobra, kſwérna rada ſo žvrlí ſ zyſeho kſwiateho piſma a ſ pomožnych ſrédkow Božej hnady, ſo ſo wobohacžimy ſ wěčnymi ſublami teje kſwérnoscze a prawdoſcze, katraž psched Bohom wěčnje placži.

6. My pschińdžemý ſ ſcheſtej nowoletnej prôſtwje. Niz wſchitz mjes wami ſu ſtari abo budža ſtari. Nekotreho, kiž ſebi njeje na ſwoju ſmiercz myſlil, ſu loňſche lěto na marach won njefli ſ wotpočinkej w polovyz ſwojich lětow. Budželi paſ nam Bóh hnady ſpožcicž, ſo ſ wyžolej abo wyſchſchej ſtarobje pschińdžemý, dha proſchmy: „Czescz mi dacž wužiwač tu dlěje teho kſweta, ſo pschi tej ſpróznoſczi mohl pschińcž na ſtare lěta, dha daj mi ſczerpliwoſcž, ſdzerž mje psched hanibū, ſo wložy ſchědžiwe ja ſ czescz ſponjeſu.“ Nekotry žněje w starobje, ſchtož je w mlođoſczi dolhe lěta wužival, kiž je psches lenjoſcž, picze, hracze, pschecžinjenje wohudny. Schtó na ſwoje czelo ſyje, tón budže wot czela ſtaženje žnecž.

Schtó je wěru, czescz a dobre ſwědomije ſhubil, Bože ſłowo a Boži dom a Bože blido ſazpil, we ſwojim domje žanu modlitwou a žanu nježelu njeje ſnał, tajki ſo njeſože džiwač, ſo Bóh ſkonečne jeho pschibohow na kruchi roſbije. To njeſapomímy! Stari dyrbja, mlođi móža wumrječ.

7. Dyrbli ſak tuto nowe lěto naſche poſlednje bycz w ſenjſkim podrožniſtwje, dha proſchmy: ſenje Božo, kiž ty wostanjesch, kajki ſy, a kotrehož lěta nihdý njeſtchestanu, ty wězny a njeſachodny a hnadny Wótcze, „daj nam psches ſchrysta ſmiercz do ſbóžnej ſmiercz panyč, ſo ducha ſ njeſjeſtam by mohla ſměrom czahnyč“. Dow ſo nětko to mjeno mjenuje, kiž je mjeno, hwěſda a móz nowego lěta: Jeſuſ ſchrystuſ. W nowym lěče budž naſche heſlo: ſmijli ſiwi, dha ſmij je em u ſiwi; wumrjemyli, dha wumrjemy temu ſenjeſej. Njebojmý ſo, tón ſenje ſudže ſ nami! Wón budž ſ zylym lubym ſſerbowſtow ſa zyłe ſube nowe lěto!

Haj, zyly ſherbski lud a kraj
Tež w tutym lěče wužiwaſ
Wſchu hnadu a wſcho ſbože!

R.

Pschi naſtupje nowego lěta.*

Nam lěto ſekhadžalo
Te nowe, — wěſtoscž dało,
So ſwérnje Bóh wſcho wodži,
Kaž najlepje ſo hodži.

K nam pschiſhlo džecžo Bože
Te ſ wěznoſcze a ſbože
Nam pschinjeſzlo do ſwěta,
So hnadne mamy lěta.

Haj! Wócež wón je wěrny
A ſaſtarat naſch ſwérny;
Naš naſyčjuje ſ hnadu
A wobara rad padu. —

Ssyny ſ Boha wobhnadženi
A ſ troſhtom wokſchewjeni,
Hdyž ſbóžnika nětk mamy
A poſkoj ſaſžutwamy.

Schto chyli ſo džé ſudžicž
A w ſtruchloſcži tu bludžicž?! —
Ně, wěru ſebi hajmy,
Wſchěch ſtaroſcžow ſo wſdajmy!

Te mjeno hwěſda mila
Nam jeho, katraž ſiwa
Se ſwěta ſ Božom' raju,
Hdžež krafnoſcž ſbóžni maju.

Duž kſwataj ſpěſhniſe, duscha,
Kaž ſdobnje czi ſo kſluscha,
Tu ſ njeſokoja wſchego
Do herbstwa njeſtſeſho! —

U.

Nowoletne ranje.*

Dženža ſkhadža lěta ranje,
Duscha, pytaj ſenjeſku;
Tejne pruhi žohnowanje
Na pucž njech nam ſypaju.

S modlitwami poſběhujmy
K horam wóčko, wutrobu;
Wjerſchnemu ſo porucžujmy,
K njeemu mějmy dowěru.

Kožu, katraž traſnik kſhewi,
Mročzel czeče njeſtſeſka;
Schtož nam lěto dobre ſjewi,
Wukhadža wſcho ſ wyžoka!

K. A. Fiedler.

* Njeſože ſo ihdzenja dla pobrachowanja měſina wozjſtſeſez.

Shonjenje.

Gnamjenity lěkar ras s jendželskim předarjom Kavanaghom hromadu pschinidže, kiz ręcz borsy na praschenja nabožiny pschinjeho. „Sa njewopschijam“, lěkar rjekny, „so može tak wjelestronszy sdželony muž, kajtž Wy scze, hischče do tajich starých bajkow wericz.“

„Anjes doktoro“, předař snapshceziwi, „pschedstajcze ſebi ras, Wy cjinjeschče shonjenje, so někajki lěkarſki předk wěstu khorosz bjes wuwſacza hoji; stajcze pad, so buſhčeze Wy ſam s tymle předkom ſmjerči wutorhnjeny, a so pola ſto patientow, kotrychž macze lěkowacż, bjes wuwſacza tónzam dobroj wuſpečh mobedžbujecze: njebyschče Wy dowěrjenje k temule lěkarſtwu měli?“

„Sso ſamo roſhmi!“ lěkar wotmolwi.

„Tak je tež s tſcheczijanstwom“, duchowny poſraczeſche; „moja wera wotpoczuje na shonjenju; njech druh wo bajkach ręcza, ja wem, ſchtož ſym ſam na ſebi a pola tħaz druhich naſhonił. Moja wutroba bě něhdj połna njepoloja a njeměra; ja njewjedžach, k čemu ſym na ſwecze; ja njeměach žaneho wotmoſwjenja na najwažniſche praschenja. Duž je bo Bóh nade mnú ſmilik a mie k wérje dowjedl; wot teho čaſha ſym druhí czlowiek a mam nětko mér a troſcht a wſcho, ſchtož potrijebam. A ſchtož ſym ja naſhonił, to ſu wot mnohich lětſtokow ſhem wjele tħaz czlowiekow ſhonili.“

Lěkar mijelčesche, žane ſłowo ſazpicža wjazyh psches jeho hubje njepschiindze.

F.

Njebojaſnje do předka! —

Mark. 5, 36.

Nowe lěto pschichod potajny ma w klinje,
Drohu wotewrja do njeſnateho kraja;
Jeho nastup podróžniſy ſeinszy ſnaja,
Niz pak wukhoda. — Čaſ ſrótki borsy ſhinje;

Wucž ſo putnikow ſ horý dele ſwinje. —
Kotsiž dowěru na Boha krucze ſtaja,
Taſhny wuhlad do pschichoda czémnoh' maja;
S Boha ſbožownje ſo ſpěchny běh jím minje. —

Njeboj ſo; wér jeno! — Anjes jím praji miły,
Kotryž ſwérny pobožnym wſchal ſawostanje;
Widžecz wſchědnie dawa dowěrliwym džiwym.

Bjes bojoſeze do předka džě postupuja;
Dobrota je jeho nowa kózde ranje,
Wukhowani pschi nim najlepje ſo cžuia.

U.

Bliske njebjo.

Jako bu fanzler Thomas Moore na pschikaſnju jendželskeho krala Hendricha VIII. do jaſtwa czíznjeny, dokelž běſche ſo wobarc, kralowe njewobmjeſowane nadknjeſtwo w zyrkwiſkach naležnoſeſzach pschipóſnacż, pschinidže jeho žona, knjeni Hilža, ſo by jeho w jaſtwe wopytała. Hacžrunje běſche wona ſwojemu mandželskemu ſwérniſje poddana, wona tola ſpyta, kajtž něhdj Hiobowa žona, jeho ſ porokami k temu pschinjescz, ſo by ſo ſwojego ſmýklenja wſdal.

„Sa ſo jara džiwam“, wona džesche, „ſo chzesch ty, kiz ty hacž dotal pschezo ſa mudreho muža placzeſche, nětko tudy w tymle ſtuchlym, njeschwarnym jaſtwe ſrólu blaſna hracż a ſo ſ towarzſtvo wulſich myſchi ſpokojeſz dawach, mjes tym ſo moħł tola ſwoju ſwobodu wonkach wužiwacż. A temu moħħ w Chelsea najxejſchi dom, wobſedžiſch drohotnu knihownju a wobraſownju, tež wſchitko ſchtož ſebi hewal pschejeſch, a moħł ſe ſwojej žonu a ſ derjewocženjennymi a mudrymi džeczimi wjeſzely a dobreje myſkle bjez!“

„Sa cze proſhu, moja luba Hilža“, snapshceziwi na to kralowy fanzler, „praj mi jeno jene! Njeje tónle dom njebju runje tak bliſki, kajtž moj ſamžny?“ Něchto čaſha na to wón wutrobicze na ſchaffot džesche, ſ dobroj wuſnacžom a ſ wérjazhym pohladom do bliſkeho njebja, w nadziji, borsy pschi Khrystuſu bjez.

F.

Slawisna Khrystuſoweho čerjpjenja.

7.*

Khrystuſoweje dusche čerjpjenje w Gethſemane.

Mat. 26, 36—46; Mark. 14, 32—42; Luk. 22, 39—46; Jan. 18, 1. 2.

Jako bě ręczał tole** Jeſuſ, wuńdże

S wužobnikiſami wón psches rētu Kidron. —

A Gethſemane běſche dwór, hdžej dónidže

S póſlami Mischter.

2. Sahroda tam bě, a to město Žudaſch
Wiedžiſche ſam tež, kotryž poda jeho;
Pſchetož huſcziſho ſo tam ſhromadžesche
S póſlami Jeſuſ.

3. A hdž pſchinidže tam, džesche k nim: Sso ſydnice
Tudy, hacž ſchedſchi ſwoju tam ſym k Bohu
Szinił modlitwu! — So waž ſphytowanje
Njejima, proſhčeze! —

4. Pětra a ſyñow Zebedejowej, —
S Jakubom Jana, wsa wón ſ druhich k ſebi,
Počza rudžicž ſo a bjez tſchepjetawý
Styſkiwý jara.

5. A k nim džesche wón: Moja duscha ſrudna
Te hacž do ſmjerče; tudy ſawostajo
So mnú wachujče! — To bě pohonjenje
Sa jeho póſlow. —

6. A ſo torhnywſchi nětko wot nich trochu
Woteńdže, něhdj kajtž ſo do dasoka
Czízniſje ſ kamjenjom, a ſo poſlaknywſchi
Padže na ſemju.

7. Modlesche ſo wón, ſo by ſchtunda tale
Nimo njeho ſchla, hdž by móžno bylo;
Džesche: Wotcze mój! je-li móžno, woteńdž
Wote miye kheſich!

8. Abba! je móžno tebi wſchitko, — pſchesběhň
Kheſich a mje toh'! Ale niz kajtž ja chzu,
Ale kajtž chzesch ty; tola wola ſtan ſo
Denicžny twoja! —

9. A wužobnikiſam tu ſwojim poſtupiwschi
Namaka ſpizh jich a džesche k Pětrej:
Spisħ ty, Schimanje?! — njeſamóžesč ſchtundu
Wachowacż ſo mnú?!
(Pſchichodnje dale.)

Móz modlitwy.

S dženika jeneho lěkarja podal F.

Ras popoldnju, jako ſa khorych, kotrychž běch runje wopytowal, rezepty pižach a lěkarſtwa pſchihotowacż dawach, ſaħħiſħach

* S nowa — Sapphiſle hrono (hacž do kónza 1. džela).

** Šchitož czo 6 a 6b powjeda.

nahle škledowaze, s wožebithm wurasom wurjekowane słowa: „Kucze, lubi knježe, rucze, herwak mohlo psche posdze byc! Po ſdaczu s nim rucze k ſkončenju dže, a sa hodžinu ſnadž je mój bratr hjesnadžijne ſhubjeny!” Besche to młoda, něhdże dwazheži-létna knježna a ſotra jeneho mojich patientow, kotrehož ſtrachnu khorosz ja hižom někotry čaž ſ najwjetſcej ſedžbliwoſću lěkowach. Tejne rjane wobliczo bě wot jereje tycznoscze wožidzene, a mjes tym ſo na mnje hladasche, wona hózny plakasche, pschi čimž ſwojej ružy widliſchezojeze hromadu tlóčesche.

Ta běch jejneho bratra tožamo ranje hižom wopptal a wſchitko činił, ſchtož lěkarſke wumjerſtwo a ſhonjenje ſamožetej. Tola ja widžich, taž troſchtowaza je ſa ſwójbnych khoroh ſekarjowa pschitomnoſć, duž hnydom ſobu džech, hdyž tež trochu njerady; pschetož to je něcht ſrudne, ſe ſwědkom tycznoth a czeŕpienjow byc, kotrež ani wołozicž, ani wotſtronicz njeſamóžes. Po puežu pytach praweje měrnoſće nabycz a ſo pschihotowacž na wutrobu-jimaze wutuph, kotrež, kaž wjedžich, w khorobnym domje na mnje čakachu.

Tón khor bě jenicki ſyn ſwojeje macžerje, kotaž běſche ſ wudowu. Po tym, ſchtož mi jeho ſotra ſdželowaſche, ſo po čłowiskim nahlađe ſdaſche, ſo duſcha bórsh ſwoje čažne podružniſtwo wopuszczi. Wón hiſčeze w młodzeńſkej ſtarobje ſtejeſche, a macž běſche ſa jeho pschichod najrjeniſche nadžije hajila a ſo ſ najwutrobnischi mi pschecžemi noſhylo. A to ſ połnym prawom. Pschetož wón běſche ſwojej ſwudowjenej macžeri wſchitko byl, ſchtož móžesche ſo wot poſkuſchneho, lubowazeho džesčza wočakowacž. W džecžazej luboſczi běſche ſo wón prózowal, tu ſrudnu proſdnoutu, kotaž bě ſe ſmjerču jejneho mandželskeho naſtała, wujelnjowacž, a wón pytaſche ſo na wyżokej ſchuli ſe wſchej piłnoſću na wužitne a naſladne powołanie pschihotowacž. Tola mjes tym ſo ſebi wón kholabu ſwojich pschecželow a wucžerjow ſaſluži a ſe ſwojim dobrzym ſadžerzenjom a ſwojimi wědomostnymi naſwedžitoſćem wospjet myto doby, nadpadže jeho po Božej njeſuſlēdnej radze khorosz, kotaž kaž ſkažaza nôzna mjerſlina wjelubjaze pschichodne žně w naſpocžatku ſnicžicž hrožesche. W połozzy wucžbneho kursa ſtejazh, dyrbiesche ſo wón ſe ſchule, w kotrež ſpěichnje pschego wychiſho poſtupowasche, a wot ſtudijow, kotrež ſo ſ tajkej horliwoſću poſwjeczowasche, domoj wróćicž, hdyž dyrbiesche po wſchém ſdaczu ſwój ſbnz namakacž.

Tak ſo naſche nadžije ſa pschichod ſnicža, kaž blyſchczoze ſo tež ſ wopředka byc ſdawaju! Tak husto naſche najhoržysche pschecža a wočakowanja njedopjelnjene do procha ſpaduja!

Sa čaž mojeho lěkarjenja běſche psched někotrymi lětami mój nadawč byl, taž někotry dom wophtowacž, do kotrehož bě ſrudoba naſle ſakrožila, a ja ſym widžecž dyrbjal, taž do domow radoſcze w ſpěichnym wotměnjenju horjo a žarowanje ſacžahny. Ta běch hižom husto ſe ſwědkom dželenja najlubſich pschecželow a ſym poſlednje ſlabe božemje mrějozeju hubow blyſchal. Tónkróč pač bližach ſo wožebnemu domej knjenje Dobrowske ſe ſacžucžemi, kaž njebudžiſh tajke tycznne podeňdenja hiſčeze ſyła ſnal. Moja pschewodžeſka běſche ſe ſpróznoſću a rošhorjenjom zyle wotpjata, a jejne proſeže hladanje wjazorym naſ ſetkowazym nadpadowasche. Droha psched domom, w kotrež ſo khor ležesche, bě bohacze ſe ſlomu poſkadžena, ſo by ſo dróžny holk pocžiſh, a kóžny króč, hdyž wóſh a wjesby nimo jědžichu, ſo ſdaſche, kaž bychu jich pođuſchene ſyńki mjeſk ſmjerče woſnamjenjale.

Knjeni Dobrowska běſche žedžiwje na naju pschikhad čakala a naju hnydom pytnyła, jako ſo do jejne drohi wihchmoj. Mój běchmoj lědmo na khežnym ſchodze, jako ſlužbna džowka tež hižom durje wotewri, knjeni Dobrowska nimale w ſadwelowanju namaj napschecžiwo pschibęza a mi ſ wulzy rošhorjenym hložom

pschiwoła: „Ach, knjeſ doktor, njemóžecze dha Wy ſyła nicžo wjazy ſa jeho čimicž?”

„Najlubſha knjeni Dobrowska“, ja wotmoſtich, „žiwenje Wascheho džesčza ſteji nětko we wjachschimaj rukomoj, a jeliſo tón njeponha, je wſcha čłowiſka pomož podarmo. Je ſo někaſke psche-měnjenje ſa poſlednje dwě hodžinje ſ Waschim ſyñom ſtaſu? Tola ja chzu horje dónicž a ſam ſa tym hladacž.“

Mozh jei ſaprajichu, taž ſo njemóžesche na moju prascheni ſaneho wotmoſtienja dacž, ale chyſche k ſwojemu ſyñej horje běſecž. Ta pytach ju ſe ſmerowazymi ſłowami wot teho wotdžeržecž, a ſ proſthym ſuchim poſladom dospolneho ſadwelowanja ſo wona na ramjo ſwojeje džowki ſwjeſe. Wonam njemóžesche ſwoju tycznoscž a boleſcz wjazy ſe ſyłami wołozicž, a jera ból ſerjesche kaž požeraze ploomjo na jejnej wutrobje.

Mjes tym ſo džowzy poſliw dach, ſo chzu ſ khorym ſam bycž, krocžach po ſchodze do khorobneje ſtyry horje. Khor ſejeſche we hlybokim drěmu, jeho dych bě čežki, ſtonath a njeprawidlowy, a jako ſwój poſt zunje na jeho čožko džeržach, běſche to ſe ſymnym potom poſtryte. Ta jena ruka ležesche ſ boka pschikrywa won pschestrjenia, na druhiu bě wón ſwoju ſpróznu hlowu poſdeprél. Tego rjane wobliczo bě psches khorosz wotewſate a jeho čzahi běchu proſte a bjes ſiwenja; wón ſdaſche ſo mi hižom wotdobytk ſmjerče bycž. Ma ſwoju prascheni ſhoniſ ſot wotwoſladački, ſo je khor něhdże hodžinu w drěmu ſejeſche, tola předy taž naſwalny na-pad poměl, ſo je ſo nimale ſdaſo, kaž chylo ſo nim k ſkončenju hič. Tafo runje khorosz wobledžbowach a ſo ſe ſrudžazej myſlu ſabjerach, taž wjele khoroszow ſo hiſčeze wumjerſtu ſekarjow ſpěcžuju, knjeni Dobrowska čiſche do iſtwy ſastupi. Wonam běſche nětko zyle ſměrnia a ſtroſchtna, taž ſo ja ſaneje pschicžinu nje-mějach, jej mjeſčenje pschikivnež. Wonam běſche dobyla nad ſwojimi ſacžuežemi, kotrež poſno naſwalnym móřskim ſmoham w njej horje a dele žolmjochu, a wonam po ſdaczu ſamo najhōrſche wočakowasche. Někotre woſomki dawasche ſo jeno ſtonanje khorosz wó iſtwje blyſchecž. Kajke jeho wotučenje budže — hač wón hiſčeze ſyła ſaſo wotueſi — to njewjedžachmoj: tola wo-bročiſhmoj ſo w čiſcej modlitwje na teho, w kotrehož wſchego-móznej a wěſtej ružy nětko ſiwenje a ſmjerč ſejeſche.

„Dže ſo nim hižom k ſkončenju?“ wopraſcha ſo wudowa bórsh na to čiſche a nimale nježlyſchomjinje.

„My móžemy ſo jeno k Bohu wo pomož modlicž“, ja mjeſčo wotmoſtich. Taſk wona tele ſlowa ſroſym, njewěm; tola wiđomnie běchu wonne ſahorjazeho wliwa na nju. Tejne wobliczo ſo na woſomki roſjaſni, kaž bi ſo wulka myſl nětko přeni króč jeje ſmoyzowala. Želenje, kotrež bě ſo poſlednje dny kaž čemna mróžel na jejne wobliczo lehnylo, ſo na woſomki ſhubi. Wonam ſtěžesche moju ruku a džesčhe potom won.

(Pſchichodnje ſkončenje.)

Wſchelake ſ bliska a ſ daloka.

— Šswjedžen tſjoch kralow ſhromadžuje ſo ſollektu ſa miži-onſtvo mjes pohanami. Vecžaze kopjeno, wam w ſerbskej rěči do ruki date, je waſ poſtaſlo do wulkeje nuſy wbohich pohanow, ſo by wam wutrobu a ruku wotewrilo. Lubi ſſerbia! tón knjeſ je waſ w ſańdženym lěcze ſ bohathmi žnjeni žohnowaſ. Pſchinjeſče teho dla tež džafny wopor ſa Bože kraſtvo, kotrež ſo twari w čemnoſći pohanſtwa.

— Nowe lěto je ſo ſapocžało. Schtóž ſebi hiſčeze žadyn bibliſki puežnik woſtarał njeje, njech ſebi jón bórsh woſtara jako dobreho pschewodžerja psches podróžniſtvo noweho lěta.